

Spørgsmaal og Svar.

I. Spørgmaal.

1.

Der skal findes utrykte Optegnelser om en Familie Giøde, hvis første Bærer af Navnet, Proviantforvalter Christian Giøde, f. 1733, d. 1796, var ældste Søn af Ladefoged ved Hirschholm Niels Poulsøn (1694—1760).

Kan nogen oplyse, hvor disse Optegnelser findes? Meddelelse herom modtages med Tak,

Kammerherre *Løvenskiold*,
Fossum ved Skien.

2.

Undertegnede vil være taknemlig for Oplysninger, der kunde hjælpe til at udfinde den i 1773 i Frederikshald afdøde Klokker og Skolemester Hans Larsen Sandbergs Fader og Fødested.

Hans Sandberg blev Stamfader til en ganske stor, fremdeles levende norsk Familie Sandberg, hvortil bl. a. hører Direktør ved Gaustad Sindssygeasyl Ole Rønne Aagaard Sandberg, Godsøjer paa Storhamar O. R. A. Sandberg, Stortingsmand, Kaptajn O. R. Sandberg, Sognepræst Christian Juoll Sandberg m. fl.

Han blev immatrikuleret ved Københavns Universitet 1749 som dimitteret 21 Aar gammel fra Frederiksborgs lærde Skole; paa denne Skole var han kommen ind 1740 og kaldes da et «fattigt Barn»; men da Skolens Protokoller er brændt, har det ikke kunnet erfares, hvem der havde indsat ham paa Skolen eller hvem der var opgivet som hans Fader og hvor han var født. Han maa temmelig snart — efter at have taget ex. phil. — være rejst til Norge, hvor han ca. 1750 konditionerede hos Tolder Gløsen i Fredrikshald. — I 1742 blev der ved Københavns Universitet, ligeledes fra Frederiksborgs lærde Skole, immatrikuleret en Mons (Mogens) Larsen Sandberg, der kan have været Hans Sandbergs Broder. Der har været opkastet den Gissning, at de var Søner af en vis Lars Monsen Sandberg, der skal have været Prokurator i Follo 1721, medens der 1726 i Kristiania skal have været en Prokurator Hans Mogenson Zindberg. Muligens er det vel saa rimeligt, at tænke sig, at Hans Sandberg har været af dansk Afstamning og at han tilhørte en Sidegren af den danske Præstefamilie Sandberg (Lugge), se Wibergs Præstehistorie.

Det tilføjes, at en vis «Hans Mogenson Sandberg» b. i Trondhjem, g. m. Berthe Jensdatter, havde en Søn Mogens Hansen Sandberg, fød 1733, død 1781 som Klokker ved Helliggoistskirken i København.

Christiania, Marts 1916.

Ketty Horn,
Adr. Nobelinstitutet.

3.

Anna Marie Wandal (f. 1660, † 1736) gift med Frantz Anderssøn Cold (f. 1646, † 1720), Sognepræst til Vinger (i Norge), hvem er hun Datter af?

Christiania, 20. Februar 1916.

C. M. Munthe,
Artillerikaptajn.

4.

Kan det oplyses, hvilke Uniformer — daglig og Galla —, der var normerede for Kæmmerererne ved Øresunds Toldkammer og for de kongelige Justitiarier i Slesvig og Holsten, begge Dele i Aarone 1830—40?

H. Hjorth Nielsen,
Postekspedient.

5.

I Forordet til det i 1887 udkomne »Mineskrift for Borgerdydskolen i København 1787—1887« af Holger Lund omtales et utrykt Værk »Dansk Studenterlexikon fra 1788 til Nutiden, samlet af Etatsraad, Rektor Em. Tauber, forøget og fortsat fra 1872 af Pastor emer. A. H. Nielsen.

Hvor findes dette Værk og hvem har Ejendomsretten til samme?

Paul Hennings.

6.

Oplysning søges om Forældre og Søkende til nedenstaaende:

1. Anna Rasmussen (kaldes ogsaa Rasmusdatter, af Oberst Hirsch Hansdatter), født 1. November 1782, formentlig paa Fyen, død 29. Maj 1858 som Enke efter Captain Hans Henrik Otto Steensen til Torpegaard. Hun havde Stiffader, mulig af Navnet Jørgen Frederiksen, og skal have haft en Halvbroder, der var bosat paa Nørholmkanten i Jylland. Hun menes at have været en Haandværkerdatter fra Fyen, der i en ung Alder kom til at tjene paa Torpegaard.
2. Anna Maria Jørgensen, født ca. 1766, død 17. Marts 1830 i Fiurendal, gift 2. Februar 1784 i Københavns Trinitatis Kirke med Jørgen Nielsen Harboe, født 10. November 1753, død 2. August 1821 i Skelskør. Hun skal have været en Glarmesterdatter fra Hillerød, hvor hun dog ikke er funden født.
3. Maren Ustrup, født ca. 1740, død 3. Juni 1824 i Vejle, gift ca. 1762 med Jens Feveile, født 1722, død 1784 som Købmand i Vejle, 2den Gang 18. Februar 1795 med Anthon Heinrich Havemann, død 20. September 1819 som Apotheker i Vejle, fra hvem hun blev separeret 20. September 1799, skilt ved Bevilling af 31. December 1802. Hun kunde tænkes at være beslægtet med Amtsforvalter Uttrup og Sr. Jacob Ustrup fra Horsens, der nævnes i F. Hvass: Meddelelser o. s. v. 5. Bind, S. 295 og 260.
4. Vincens Steensen, der ifl. Pers. T. 6. V. S. 42 under 1. April 1815 fik Tilladelse til at ægte Karen Kirstine, Datter af Degnen Holm i Østerild. Han blev 7. Marts 1814 Secl. ved 2. jyske Infanteriregiments annekterede Bataillon, fik 28. Decbr. 1815 Afsked med 76 Rdl. i Pension og Krigsassessors Karakter. Hans senere Skæbne er ubekendt.

V. G. F. Bryndum.
Stadsingeniør, cand. polyt.
Horsens.

7.

I Christianssand døde 30. Juli 1788 Skipper Peder Halkier i sit 80. Aar. Kan Oplysninger gives om, hvor han blev født og hvem hans Forældre var?

Meget taler for, at hans Bedstefader var Peder Rasmussen Halkier, d. i Aarhus som Controlleur og Visiteur i 1698. Denne havde en Datter og følgende 5 Sønner:

1. Rasmus H., om hvem nærmere Oplysninger mangler.
2. Morten H., bosat i Aarhus og efterladende sig 3 Døtre.
3. Søren H., om hvis Skjæbne man heller ikke ved noget, og
4. Niels H., som i 1719 blev Degn i Gesing og Nørager og døde 1725 efterladende 2 Døtre.
5. Frederik Christian H., fra hvem Sagførererne Halkier m. fl. stammer.

Maaske var den her omspurgte Peder Halkier (d. 1788) Søn af Rasmus eller Søren Halkier?

Anthøn Skjelderup,
Højesteretsadvokat,
Christiania.

II. Svar.

For et Par Aar siden meddeltes af Overretssagfører Paul Hennings i Personalhistorisk Tidsskrift 6. R. IV, 89 f. Oplysninger om en holstensk Familie Scheel; og Supplementsamt Underretning om, hvorvidt der endnu findes Medlemmer af denne Slægt, søgtes.

Jeg skal i den Anledning gøre opmærksom paa, at Dr. Poul Scheel († 1811) foruden den anførte Datter havde en Søn Herman Emil Scheel, f. i København 1805, sattes i Apotekerlære 1821, Cand. pharm. 1828, ejede en kort Tid (1838) Apoteket i Nysted; derefter Ejer af »Vilhelmsdal« paa Falster, hvor han døde 9. December 1849. Han var gift med Karen Marie Ytting, † 17. Februar 1878.

Dette Ægtepar havde mindst 1 Datter, Caroline Marie Scheel, f. 24. November 1845 paa Vilhelmsdal. Hun blev 30. Marts 1872 gift med Carl Benjamin Edelman, f. 16. Januar 1845 i Horsens, Søn af Skorstensfejer E., Boghandler i Horsens, død sammesteds 12. August 1897. Hvorvidt Enken endnu er i Live, er mig ubekendt.

Denne Slægt Scheel har næppe noget med de danske Scheel'er at gøre, men hører rimeligvis til samme Familie som A. W. Scheel (Stamtavle, Kbh. 1870). Hans Kundskab om de ældre Led var jo meget mangelfuld.

Til denne Slægt hører vistnok ogsaa Michael Scheel fra Wilster, immatr. i Kbh. 7. Marts 1718, 20 Aar gl. (Univ. Matr.). Den under I anførte Martin Scheel blev ordineret til Diaconus i Itzehoe 6. August 1693 og rykkede 1726 op til Archidiaconus (»En Kapellan kan gammel blive og holde sig ved Haab i Live«). De mange »Scheel'er i Mollers Cimbr. litt. I, 588 maa vistnok ogsaa her komme i Betragtning; ligesom Anna Margrethe Scheel, »eine verarmte Edelfrau«, begravet i Kbh. Petri Kirke, 16. September 1675 (P. T. 2 R. III, 284).

I »Zeitschrift der Gesellschaft für niedersächsische Kirchengeschichte« udgivet af Dr. F. Cohrs, 17. Jahrg. (Braunschweig 1912) findes en Biografi af Jasper v. Schele, Reformator von Schleddehausen »nach den Familienpapieren des Schelenburger Hausarchivs« (!). Dette Familiearkiv vilde sikkert være højst interessant for danske Personalhistorikere. Men nærværende sørgelig Tidsforhold egne sig næppe til videre Efterforskning.

A. T. Jantzen,
fhv. Sognepræst.